

KUR'AN ve ELEKTRİK

FEN

Süleyman KARAGÜLLE

Yüksek Mühendis

ur'an, modern ilimlerin bulduğu, isbat ettiği birçok hakikatları açıkça ifade etmiş, bunlara dikkati çekmiş, ve hakikata davet eylemiştir. Diğer Mukaddes Kitaplar ile Kur'an arasında mevcut en bariz farklardan, daha doğrusu üstünlüklerden biri de budur. Gerçi diğer Mukaddes Kitaplar da birçok meselelere temas etmekte iseler de modern ilim bunların çoğunun bâtil olduğunu ortaya çıkarmıştır. Kur'an için bu aksine olmuş, ilim söylediklerini teyit etmiştir. Hıristiyanlar ilmin ortaya çıkardığı ve prestijini sarstığı yanlışlıklarını örtbas etmek için din kitabı ilim kitabı değildir, orada ilmî hakikatlar aranamaz demişler ve bu yoldan işin içinden sıyrılmaya çalışmışlardır. Aynı metodu Avrupa'lılar, Kur'anın üstünlüğü tezahür etmesin diye Müslümanlara da tavsiye etmişlerdir. Ne yazık ki birtakım müslümanlar bu tavsiyeleri samimiyetle benimsemiş bulunmaktadır.

Ben Kur'anın Allah Kelâmı olduğuna inanıyorum, inanmakla katmıyorum, aynı zamanda kat'iyetle biliyorum. Zaten İslâm imanı ile diğer imanlar arasındaki fark da buradadır. Diğer din ve idealler; sormadan inanmağı; İslâmiyet ise sadece bilinen şeylere inanılmasını emreder ve zan ve tahminin hakikatlardan hiçbir şey ifade etmediğini açıkça belirtir.

Kur'anda elektrikle alakalı birçok âyetler vardır. Hele Allahın Nuru elektrik ışığına benzeten NUR ÂYETİ (S: :24; A: 34) meşhurdur. Ben diğer bir âyetin (S: 51; A: 1-6) üzerinde duracağım. Bunun için evvelâ elektrik nazariyatının kısaca arzı icap etmektedir :

Elektrik esas itibariyle, elektron denen küçük parçacıkların teller içinde akışıdır. Normal halde bu elektron denen küçük esas olan çekirdeklere yapışık durumdadırlar. Yerinde hareketler yapar fakat ayrılıp uzaklaşamazlar. Elektrik sahası (fluksu) denen bir akış, saniyede 300.000 kilometrelik hızla esen bir rüzgâr, bu elektronları bağlı bulunduğu çekirdeklerden ayrılmadan evvel elektronun menfi elektrik hamulesi (yükü) ile çekirdeğin müsbet hamulesi birbirini ifna eder durumda olduklarından dışarıdan yüksüz gibi görünürler. Ancak elektrikli rüzgârın esip onları çekirdeklerden ayırdıktan sonradır ki müessir menfi hamule yüklenmiş olurlar. Bu hamulelerin (yüklerin) tesiri ile elektrikli rüzgâra kapılarak telden akmaya başlar ve elektrik cereyanını meydana getirirler.

Bu suretle meydana getirilen elektrik cereyanı bize neler temin eder? Evvelâ, enerji (iş, amel) denen kudreti, mambandan alıp çeşitli yerlere ve makinalara götürür, dağıtır. Meselâ Sarıyar'da akan su bir enerji mambadır, bir iş yapma kudretine maliktir. Bu enerjiyi Sarıyarda elektrik cereyanına tahvil eder, belediyelere, belediyelerden de müşterilere dağıtırız. Görülüyor ki elektrik sayesinde Sarıyarda düşen suyun kuvvetini Ankara'daki evimize ışık halinde nakledebiliyoruz.

Elektrik yalnız enerjiyi bir yerden alıp milyonlarca cihazlara taksim etmekle kalmaz, aynı zamanda bu enerjinin çeşitli şekillere girmesine sebep olur ve istediğimiz işin yapılmasına yardım eder. Lâmbamıza girer ışık olur, ocağımıza girer hararet olur, mikrofona girer ses olur; dolaba girer buz olur. İşte elektrik bir taraftan yerini diğer taraftan evsafını değiştirerek toplu halde bulunan (iş, ameli) makinalara ve yerlere taksim etmektedir.

Elektriğin bir üçüncü faydası daha vardır: o da bir düğmeyi çevirmekle lâmbayı yakabilmemiz, motoru çalıştırabilmemiz ve radyoyu istediğimiz istasyona ayarlayabilmemizdir. Yani biz elektrik sayesinde birçok motorlara ve cihazlara emir verebiliyoruz. Hattâ vücudumuzun azuvarına da sinirlerden geçen frekans modulasiyonlu elektrik yardımı ile kumanda edebiliyor, dilediğimizi yaptırabiliriz. Hasılı, elektrik emirleri memurlara ulaştırılan vasıta, müvezzidir.

Elektrik hakkında bu kısa izahattan sonra Arapçada mevcut ve üstünde durmakta olduğumuz âyette geçen EMR kelimesi ile Fe harfi üzerinde de biraz duralım. EMR'in Arapçada iki mânâsı vardır ve her iki mânâsıyla aynı derecede istimal olunur. Kur'anın bir çok yerlerinde her iki mânâsı ile kullanılmıştır. Mânalarından biri, Türkçeye de geçmiş bulunan BUYRUK karşılığıdır. Amirin memura vermiş olduğu emirdir. Diğer mânâsı ise iş, amel, enerji karşılığıdır, bunlardan farkı şudur ki bu üç kelime fizikî mânâda sadece miktar olarak işi ifade ettiği halde EMR kelimesi işin kalitesini, evsafını da içine alır.

Arapçada, Türkçede bulunmayan bir harf vardır. Esas mânâsı VE gibidir. Şu farkla ki VE mutlak cemi ifade eder, yani cem ettiği şeyler arasında tertip veya sıra ifade etmez, halbuki Fe tertibi ifade eder. Meselâ Ahmet ve Mehmet geldi dediğimiz zaman sadece her ikisinin geldiğini ifade etmiş fakat beraber mi, ayrı mı geldikleri veya hangisinin önce geldiği hakkında hiçbir şey söylemiş olmayız. Ahmet Fe Mehmet geldi desek önce Ahmedin gelmiş olup, hemen akabinde Mehmedin de gelmiş bulunduğunu ifade etmiş oluruz. Türkçe'ye, bunu müteakiben veya peşinden diye tercüme edebiliriz. Arapçada bu Fe harfi sebep ve netice bağları ile bağlanan cümlelerde kullanılır ki buna Fai-sebebiye denmektedir. Bu malûmatlardan sonra âyetlerin tercümelerini deneyelim:

Kur'anın kullandığı kelimeleri aynen kullanarak:

«Zerrelerin zerrelenmesi, müteakiben zıkr hamletmesi, müteakiben yüsren cereyan etmesi ve müteakiben emri taksim eylemesi nasıl hakikat ise va'dolduğunuz şey de öylece sadıktır ve din mutlaka vuku bulacaktır.»

Türkçe ile:

«Zerrelerin tozarıp hamule yüklenerek kolayca cereyan etmesi neticesinde enerjinin (emrin) taksim edilmesi nasıl doğru ise va'dolduğunuz şey de öylece doğrudur ve hesap mutlaka sorulacaktır.»

«Tozların tozarıp yük yüklenerek kolayca akmaları ile işin dağıtılması gerçekse size bildirilenler de öylece doğrudur, soruşturma da yapılacaktır.»

Bu âyetlerin elektriğin mahiyet ve fonksiyonunu nasıl veciz bir şekilde ifade ettiğini görmek için basit bir düşünce kâfidir.

(Zerrelerin tozarıp) yani saniyede 300.000 kilometre hızla esen elektrikî rüzgârın elektronları çekirdeklerden ayırıp; (hamüle yüklenerek) yani menfi hamüle, elektrikî yük yüklenerek; (kolayca cereyan etmesi neticesinde) yani elektrik cereyanı meydana gelmesi neticesinde (emrin taksim edilmesi) yani barajlarda ve santrallarda istihsal edilen enerjinin çeşitli makineler ve çeşitli işlere taksimi yahut verilen emir ve kumandaların azalar ve maknalara ulaştırılması (nasıl doğru ise) yani siz bugünün dinsiz insanları nasıl bunları keşfedip öğrenebildiniz ise (size va'dolunanlar da) yani İslâmiyetin muzaffer olacağı ve öldükten sonra drileceğiniz hakkında verilen haberlerde (öylece doğrudur) yani onlar da olacaktır ve hesap mutlaka sorulacaktır) yani cezalandırılacaksınız.

Ben Kur'anın bu nevi bitmez tükenmez i'cazı sebebiyle Müslümanım, yoksa babam müslüman olduğu için değil, İslâmiyet mistik bir din değil müsbet bir dindir. Hayır hem mistiktir hem müsbettir. Kim hangi gözle bakarsa o çehresi ile görülür.